

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2008

ФОНДАЦИЯ ЗА РЕФОРМА В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

НЕЗАВИСИМ ПРОФЕСИОНАЛЕН РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР, ПОДКРЕПЯЩ МЕСТНАТА ДЕМОКРАЦИЯ

мисия на фрмс

Мисията на ФРМС е да предлага информация, консултации и подкрепа, фокусирани върху специфичните нужди на потребителите, да провокира иновации в местното самоуправление, да действа като посредник и да изгражда широка мрежа от вътрешни и международни партньорства.

ΦΡΜΟ ΗΑΚΡΑΤΚΟ

ФРМС е учредена като НПО с идеална цел от група кметове през май 1995 г., след първите демократични местни избори в България. За 14 години Фондацията успешно се утвърди на национално ниво. До днес тя успешно е реализирала редица проекти и програми, с които спомага за развитието на развитието на местната демокрация и за повишаване на общественото разбиране за местното самоуправление

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ НА ФРМС

УС на Фондацията се състои от петима членове:

Λъчезар Росенов, председател на Управителния съвет на ФРМС, кмет на Община град Добрич (1995 - 2003 г.), общински съветник ОбС – Добрич (2003 – 2007)

Дени Каменов, заместник председател на УС на ФРМС, кмет на Община Видин (1991 - 1995 г.)

Гинка Капитанова, изпълнителен директор на ФРМС (1995 – 2007), кмет Община Златоград (1991 – 1995)

Румен Драганов, мениджър в сферата на туризма

Емилия Панайотова, ст. асистент, Юридически факултет, СУ "Св. Климент Охридски"

ЕКИП НА ФРМС

ФРМС има опитен и амбициозен ekun om 10 професионалисти:

Здравко Сечков, изпълнителен директор

Василка Сирачевска, ИТ програмен координатор

Мария Филева, специалист "Местно икономическо развитие"

Ирена Бонева, мениджър "Финансиращи програми"

Десислава Тенчева, специалист "Европейски програми и проекти"

Николета Ефремова, програмен координатор

Росица Райчева, информационен специалист

Блага Зашева, главен счетоводител

Елвира Колева, касиер-счетоводител

Демир Деянов, офис-мениджър

В годините ФРМС създаде мрежа от над 30 експерти от цялата страна, koumo се присъединяват към екипа на ФРМС при изпълнение на проекти, свързани със сферата на тяхната експертиза.

ЗА КОНТАКТИ:

гр. Cофия - 1784, ж.k. "Mлаgocm 1"

ул. "Йерусалим" бл. 51, Бизнес-сграда, офис 2

men.: (02) 976 89 89, chakc: (02) 976 89 30

e-noща: flgr@flgr.bg

www.flgr.bg

Скъпи партньори и читатели,

С това издание отчитаме работата на Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) за периода януари – декември 2008 г. Учредена от група кметове през 1995 г., Фондацията успешно се утвърди и работи като независим професионален ресурсен център, подкрепящ местната демокрация.

ФРМС е организация с ясно определени цели и приоритети, а конкретните дейности са съобразени с потребностите на общините и съвременните тенденции за развитие на местното самоуправление. Основните ни направления на работа са:

- стимулиране на диалог и постигане на консенсус за ефективна политика и съвместни инициативи между различни заинтересовани страни и нива на управление;
- професионално развитие и консултации за местните власти, техните граждански и бизнес партньори;
- осигуряване на необходима и актуална информация на различни потребители посредством подходящи технологии;
- подкрепа за подобряване на административното обслужване;
- nogkpena за проекти на местни власти и НПО;
- професионално и организационно развитие на фондацията.

ФРМС през 2008 г. успя да подготви и реализира проекти, които са в интерес на българските общини и гарантираха финансовата самостоятелност и жизненост на организацията.

Здравко Сечков,

Изпълнителен gupekmop, ФРМС

юни 2009 г.

ГЕОГРАФСКО ПОКРИТИЕ

Опит в България

Фондацията има амбицията да работи в интерес на и с всички общини в страната. Ежегодно нашите програми целят подкрепата на инициативи на общини в различни географски региони.

Фондацията е със седалище в София и има регионален офис в Смолян.

Около 80% от нашите клиенти живеят и работят извън столицата. Като цяло те представляват главно местни администрации, местни НПО и образователни институции – училища, читалища. Развиваме партньорства и с областни администрации и бизнес центрове.

Международен опит

Професионалният ни onum и nogkpena за структурни реформи на местно ниво са причина за авторитета, който имаме зад граница. Подкрепяли сме местното развитие в Албания, Армения, Босна и Херцеговина, Грузия, Косово, Румъния, Сърбия и Черна Гора.

ОСНОВНИ СФЕРИ НА РАБОТА

ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ

От години ФРМС взема активно участие в процесите на евроинтеграция в страната. Благодарение на дългосрочните ни усилия и планиране, ние реализирахме проекти и кампании, свързани с европейската тематика. Съвместно с нашите партньори – местните общности и общинските управи от цялата страна – ние реализирахме следните проекти:

2002 - 2003

Мобилизиране на местните общности, с подкрепата на РНАRE, Програма Развитие на гражданско общество 2001

Основна цел на проекта бе да изгради и укрепи капацитета на местните власти, НПО и гражданските групи в пет общини да работят в партньорство и да търсят съвместно решения на проблемите от важност за местното развитие чрез включване на всички заинтересовани страни.

2002 - 2004

Българските общини - компетентни участници в усвояването на фондовете на EC

Над 180 общински експерти от 60 общини, както и представители на техните социално-икономически партньори на местно ниво преминаха през дългосрочно модулно обучение, свързано с формиране на общинска политика за развитие и предприсъединителните финансови инструменти на EC.

2005 - 2007

Оперативни програми 2007 – 2013: Възможности за българските местни власти

ФРМС проведе първата национална информационна кампания, посветена на тази тема. В информационните срещи в 6-те планови региона взеха участие над 480 души, които представляваха над 80% от общините в България.

Разработване на оперативните програми 2007 - 2013

ФРМС активно участва в разработването на оперативните програми 2007 – 2013. Наши представители участваха в националните работни групи по Оперативна програма "Регионално развитие" на МРРБ, Оперативна програма "Административен капаци-

mem" на МДААР и на Националния стратегически план за развитие на селските райони на МЗГ.

Комуникационна стратегия на присъединяването на България към EC

Като част от прилагането на стратегията ФРМС разработи изследване "Готовност на местно и регионално ниво за членството на България в ЕС. Предприсъединителни финансови инструменти и Структурни фондове на ЕС".

ILME (Приложение на принципите на управлението на ученето през целия живот в различни обучителни организации)

Проектът бе подкрепен от програма Сократ, Грюндвиг 1 и по него ФРМС работи с партньори от Естония, Великобритания, Италия, Холандия и Германия. Бе разработен обучителен курс "Управление на ученето през целия живот на различните образователни нива".

ALAVA (Обучението на възрастните - добавена стойност към работата на неправителствените организации, изградени на основата на местните общности)

Проектът бе финансиран по програма Сократ, Грюндтвиг 1 - Централизирани дейности на Европейската комисия и частично от швейцарското Министерство за професионално обучение. Основната цел на проекта бе да подпомогне укрепването на местни неправителствени организации и превръщането им в центрове за обучение. В проекта ФРМС участва като партньор с още 6 организации от Германия, България, Обединеното кралство, Полша, Румъния и Швейцария.

www.flgr.bg

www.invest.bg

РАЗВИТИЕ НА НАЦИОНАЛНИ КОМУНИКАЦИОННИ КАНАЛИ

С укрепването на организацията ФРМС разписа комуникационна стратегия и план за действие с цел разработване на комуникационни канали, които да достигнат всичките 264общини в страната. През годините инвестирахме в оборудване и обучение с цел заемане на водеща позиция като доставчик на информация за местните общности.

През 2008 г- ФРМС запази утвърдената си роля на в областта на предоставянето на актуална информация, обмяна на добри практики и работа в мрежа чрез достъпни и фокусирани комуникационни канали:

www.flgr.bg

- сайт на организацията, 40 000 посещения месечно

www.invest.bg

маркетингов уеб-сайт на българските общини,
 21 000 посещения месечно

ngo.flgr.bg

- Ресурсен сайт на НПО, 3 500 посещения месечно

ngofund.flgr.bg

сайт на НПО фонд - България, 3 000 посещения месечно

ccouncils.flgr.bg

- уеб-сайт на обществените съвети,
- 2 000 посещения месечно

wp.flgr.bg

- блог на ФРМС, 2 000 посещения месечно

Е-Седмичник

През 2009-а електронен седмичник представи инфор-

wp.flgr.bg

e-Weekly

bi-Weekly

COLA, 33 DOSCOPERA
NO FINANCIA DE PROPERA
NO FINANCIA
NO FINANCI

ngofund.flgr.bg

ngo.flgr.bg

ngofund.flgr.bg

През 2008-а абонатите на е-Седмичник нарастваха с по 150

мация за инициативи на ФРМС, нови за-

главия в онлайн библиотека, както и 739

възможности за финансиране на идеи и конкурси и 200 възможности за обучения, стипендии и ста-

жове.

ник нарастваха с по 150 души месечно и в края на годината достигнаха 8 400 души.

Моазес Джевдет, зам.-кмет "Международно сътрудничество, проекти и програми", Община Ситово: "Всяка седмица очаквам с нетърпение да отворя електронния бюлетин. Обикновено го чета в сряда сутрин, извличам полезната за Община Ситово информация и я докладвам на кмета. Така спестявам много време и усилия и съм винаги актуална."

Двуседмичник на ФРМС за местно икономическо развитие

През 2008-а ФРМС разпространи 24 броя на изданието сред ръководители и експерти от 25 общини.

Онлайн библиотека

Ежегодно тя се актуализира с над 130 заглавия.

Онлайн база иновационни практики на българските общини

Електронната библиотека съдържа над 1000 иновационни практики на българските общини и техните социално-икономически партньори. Този безплатен информационен ресурс се обогатява с около 100 практики годишно.

Награда "Община новатор", февруари 2008

През 2007-а година базата данни "Иновационни практики" беше обновена с 97 практики. Те бяха представени от 27 общини и техните партньори, от 5 регионални и 1 професионално сдружение на общини.

"Община новатор" стана Община Тунджа с принос от 22 иновационни практики.

Е-управление

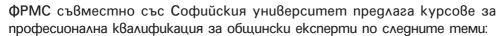
ФРМС предоставя съвети и подкрепа за развитие и прилагане на проекти в областта на е-услуги на местно и регионално ниво, поспециално през 2008-а в областта на:

- Одит на общинските информационни системи; и
- Ogum на общинските уеб-страници от гледна точка на усъвършенстване на административното обслужване и по-добро прилагане на принципите на добро управление.

ОБУЧЕНИЯ И КАМПАНИИ

Център за професионално обучение

Центърът за професионално обучение към Фондацията за реформа в местното самоуправление е създаден през февруари 2003 г. с цел институционализиране на обучението, предлагано от ФРМС.

- Управление на общинската собственост,
- Социални услуги,
- Връзки с обществеността,
- Стратегическо планиране,
- Развитие на човешките ресурси,
- Управление на проекти, и др.

Нови обучения и кампании

Въз основа на проучване на нуждите от обучения, екипът на ФРМС разшири възможностите за професионална квалификация с нови теми и курсове:

- Разработване на проекти по програми на EC, съвместно със Софийски университет;
- Управление на проекти по програми на EC, съвместно със Софийски университет;
- Курс "Основи на местното икономическо развитие", два модула за обучение, за подготовка на специалисти по местно бизнес развитие, съвместно с Центъра за европейски програми на Американския университет в България
- Подготовка и управление на проекти за градски пречиствателни станции за отпадни води, съвместно с "Ютилитис Сървисис";
- 6 регионални информационни срещи относно първа покана по Фонд за подкрепа на неправителствени организации в България, Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2004 2009 г. ФРМС и Фондация "ЕкоОбщност" организираха кампанията, в която взеха участие представители на над 300 НПО от цялата страна;
- 3 информационни дни "Възможности за развитие, предоставени от Програмата за

трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007-2013 г. - Стартиране на първата покана за набиране на проектни предложения", съвместно с "Прайм Консултинг"

- Форум "Възможности за създаване на партньорства за кандидатстване с проектни предложения по Програма за трансгранично сътрудничество Румъния България 2007 2013 г.", съвместно с Прайм Консултинг
- Антикорупционни инициативи в две общини ФРМС проведе две работни срещи за идентифициаране на рискови области в работата на

местната администрация, въз основа на методология на ПРООН;

- Информационна кампания за местните референдуми, вкл. две публични дискусии;
- Информационна кампания за ролята на обществените съвети, вкл. две публични дискусии;
- Две информационни срещи, посветени на Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво, Валенсия 2007.

Конференции

■ Годишна конференция "Общините и бизнесът - партньори за икономическо развитие", февруари 2008

Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС) проведе Втората годишна конференция "Общините и бизнесът - партньори за икономическо развитие". Форумът събра над 180 участници: кметове, председатели на общински съвети, заместник кметове, ръководители дирекции и експерти от 48 общини, управители на 4 области, представители на седем министерства и две агенции, на университети, НПО и частния бизнес, представители на Италианската търговска камара в България, "Икономическо моделиране и стратегии за развитие" - Ирландия, Американската агенция за международно сътрудничество и Германското техническо сътрудничество, както и на чуждестранните мисии в България на Ирландия, Кралство Норвегия и Франция. Основни теми на форума бяха: Българският бизнес и ЕС, Съвременни тенденции в развитието на човешките ресурси, Профил на инвеститорския интерес, Развитие на високотехнологичните производства и иновациите в България, Устойчиво развитие в защитени територии.

- ФРМС бе един от организаторите на Национална конференция по електронно управление "е-Правителството в България предизвикателства и перспективи", март 2008.
- Вестник "Строителство/Градът" и ФРМС през март 2008 г. проведоха Национална конференция "Общинска инфраструктура и защита на околната среда". Бяха представени на българските общини възможностите за подобряване на инфраструктурата, както и защита на околната среда с подкрепата на европейските фондове. Бяха споделени добри практики и от две европейски страни Италия и Австрия.

СФЕРИ НА РАБОТА 2008

1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ

■ Фонд за nogkpena на НПО в рамките на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ЕИП) – изпълнява се до 2010 г.

В началото на 200 година ФРМС в сътрудничество с Фондация "ЕкоОбщност" спечели на конкурсен принцип правото да управлява в България Фонд за подкрепа на НПО в рамките на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Посредством ФМ на ЕИП трите страни – членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) – Исландия, Лихтенщайн и Норвегия – предоставиха на България финансова помощ в рамките на Фонда за НПО на обща стойност 1 858 000 евро.

Цел на Фонда за nogkpena на НПО в рамките на ФМ на ЕИП е да подпомогне гражданското общество в България чрез nogkpena на проекти на НПО, читалища и БЧК в три приоритетни области:

- 1. Опазване на околната среда и подпомагане на устойчивото развитие;
- 2. Предоставяне и развитие на социални услуги, като здравни грижи и грижи за децата;
- 3. Развитие на гражданското общество и защита на човешките права.

Фондът стартира официално през юни 2008 година.

На 21 юли 2008 г. бе публикувана информация за първата покана за набиране на проектни предложения.

Om 25 go 31 юли бяха проведени 6 регионални информационни срещи в градовете София, Монтана, Бургас, Варна, Пловдив и Велико Търново, в които участваха над 300 представители на гражданския сектор в България.

За оценка на проектопредложенията ФРМС и ЕкоОбщност на конкурсен принцип подбра външни оценители.

ФРМС създаде и поддържа информационен сайт на Фонда за подкрепа на НПО ngofund.flgr.bg По първата покана за проектопредложения на сайта получиха отговори 227 въпроса.

До 15 okmoмври 2008 г., последен срок за подаване на проекти, бяха получени 321 проектопредложения.

На етап оценка на административно съответствие по първа покана за набиране на пректопредложения по Φ онда за подкрепа на Π 0 в рамките на Φ 1 на Π 2 проекта са отпаднали Π 3 проекта (16,51 на Π 3).

■ HПО - надеждни партньори за развитие

ФРМС бе сред първите организации, спечелили финансиране от Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Проектът "НПО - надеждни партньори за развитие" се реализира на територията на областите Смолян, Пазарджик, Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали в периода февруари 2008 г. – юли 2009 г.

Основните цели на проекта са:

- Изграждане на специфични знания и умения на граждански организации, работещи в сферите на: местно развитие, "добро управление", граждански права и социални дейности за работа в партньорство с администрацията; и
- Укрепване организационния капацитет на ключови за развитието на сектора граждански организации в ЮЦРП.

През 2008-а:

- Изготвен бе анализ за състоянието на НПО сектора в Южен централен район за планиране и дефицитите от информация и предлагани обучения;
- На базата на анализа бяха изготвени програми за обучение за укрепване на капацитета на НПО за взаимодействие с местната власт (местно развитие) и институционално укрепване;
- Издаден (тираж 1000 броя) е и разпространен сборник с 20 добри европейски практики "Партньори за развитие европейски опит". Сборникът може да бъде свален и от сайта на ФРМС;
- Издадена (тираж 1000 броя) и разпространена брошура "Правни възможности за гражданска активност". Брошурата може да бъде свалена и от сайта на ФРМС;
- Бе създаден "Ekun за новаторски практики", с цел да разработи 10 модела за партньорство между неправителствени организации и местна власт в различни области на местното развитие;
- Бе създаден Ресурсен сайт на НПО, на който са регистрирани 238 НПО от цяла България, работещи в сферата на местно развитие, "добро управление", граждански права и социални дейности;
- Рубрика "Експерти в действие" чрез ежеседмичния електронен бюлетин на ФРМС представяще пред абонатите новини за инициативи, публикации и резултати на проекти, подкрепени от ОПАК.

■ Добро управление и организационна култура на българските местни власти

Проектът "Добро управление и организационна култура на българските местни власти" се реализира в България в периода май 2007 г. - април 2009 г. Основна негова цел е да развие антикорупционен

kanaцитет на ниво местно самоуправление. Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Програма MATPA на холандското Министерство на външните работи.

Проектът се реализира от transFORMA, NGO Links, Бюро по интегритет в Амстердам, Фондация за реформа в местното самоуправление, Център за либерални стратегии и общините Велико Търново, Козлодуй, Кърджали, Мездра, Монтана, Пазарджик, Панагюрище, Сливен и София.

В деветте общини бяха създадени местни групи по интегритет, съставени от представители на общината, бизнеса, НПО и медии. Бяха преведени поредица обучения за общински съветници и представители на общинските администрации по интегритет. Гостуващи лектори представиха успешни практики в областта на интегритета от Румъния и Холандия.

Всяка местна група избра приоритетна сфера за общината и разработи план за действие за повишаване на интегритета в тази област.

ФРМС конкретно работи с общините Козлодуй, Панагюрище и Мездра.

■ Принципите на добро управление: гражданите и местните власти - сближаване на позициите

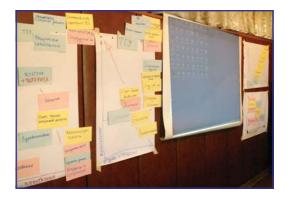
През септември 2008 г. Φ PMC започна работа по едногодишен проект, nogkpeneн om GMF / The Balkan Trust for Democracy / Bulgaria Fund.

Основните цели на проекта са:

- 1. Да повиши общественото разбиране за принципите на добро управление сред местната власт, местната администрация, гражданите и бизнеса, най-вече в две пилотни общини;
- 2. Да развие и приложи ефективни механизми за организиране, мобилизиране, активиране и овластяване на местните общности, вкл. различни социо-икономически групи в тях, за прилагане на принципите за добро управление и изпълнение ролята на коректив в пилотните общини;
- 3. Да направи преглед и да постигне подобрение на работата на местните администрации от гледна точка на вътрешно-административните процедури и правила въз основа на препоръки от страна на гражданите и местния бизнес в контекста на прилагането на принципите на добро управление.

■ Разпространение и прилагане на лечение и превенция на корупцията на местно ниво

В рамките на проект "Разпространение и прилагане на лечение и превенция на корупцията на местно ниво" ФРМС и създадените в две пилотни общини – Панагюрище и Мездра - Местни инициативни групи анализираха рискови сфери в работата и функциите на местната власт, които могат да станат хранителна среда за корупционни практики, изработиха стратегии за повече прозрачност и отчетност в работата на местната власт и предприеха първи стъпки в реализацията им.

- Гражданска коалиция за свободен и демократичен избор: Да бъде изработен избирателен кодекс, бюлетините да се броят в регионални преброителни центрове, закон да задължи партиите да включат в предизборните си материали информация, че търговията с гласове е престъпление. Тава са част от идеите, лансирани от девет неправителствени организации "Прозрачност без граници", "Отворено общество" София, Българско училище за политика, Европейски институт, "Зелени Балкани", Институт за пазарна икономика, Фондация за реформа в местното самоуправление, Център за икономическо развитие и Център за либерални стратегии.
  - ФРМС разви ползоворно сътрудничество с фондация "ЕкоОбщност", чийто резултат е администрирането на Фонда за НПО България и актуализирането на сайта към програмата ngofund.flgr.bg
  - ФРМС изгради мрежа от над 230 партньорски организации, с които разви ресурсния сайт на НПО nfo.flgr.bg, както и инициативата "Гражданска задруга".
  - В консорциум с 3 организации NGO Links, Център за либерални стратегии и transForma, Румъния, ФРМС реализира проекта "Добро управление и организационна култура на българските местни власти.

3. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ НА ФРМС ПРЕЗ 2008-а:

Екипът на ФРМС разработи:

- Оценка и анализ на антикорупционните мерки, предприети от местните администрации за МС;
- Наръчник "Прилагане на принципите на добро управление на местно ниво" за Националния омбудсман.

Обучителни пътувания

ФРМС организира и проведе обучително пътуване за представители на местните власти от Албания в сферата на електронното управление. Обучението бе финансирано от представителството на ЕС в Тирана, Албания.

ФРМС фасилитира посещение на официална делегация от Северна Гърция в Родопите, февруари – март 2008, с идеята да развие трансграничните контакти на български и гръцки местни инициативни групи на основата на подхода ЛИДЕР.

Членство

ФРМС е член на Американската търговска камара в България. ФРМС е член основател на Български дарителски форум.

Организационно развитие

През 2008 г. Фондация "Чарлз Ствоарт Мот" подкрепи ФРМС финансово в областта на:

- Повишаване професионалната квалификация на екипа на ФРМС;
- Подкрепа за участие в конференции, семинари и срещи за подготовка на бъдещи проекти и разширяване дейността на ФРМС;
- Развитие на партньорски механизми и инициативи.

ФОНДАЦИЯ ЗА РЕФОРМА В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ

ЗА КОНТАКТИ:

гр. София – 1784, ж.к. "Младост 1"
ул. "Йерусалим" бл. 51, Бизнес-сграда, офис 2
тел.: (02) 976 89 89, факс: (02) 976 89 30
е-поща: flgr@flgr.bg
www.flgr.bg